

[Willesen.]

lunde, at man bliver bundet til det Resultat, der kommer ud af Udvalgets Forhandlinger. Det er man selvfølgelig lige frit stillet overfor. Og det er nok rimeligt, at der, som det allerede er paapeget, vil komme til at foreligge flere Muligheder, selv om det er ønskeligt — og i høj Grad ønskeligt —, at et saadant Udvalg kunde naa til et Fællesstandpunkt i alt Fald i de store Spørgsmaal, hvorved der netop kunde bringes et klarere Forhold til Veje mellem Stat og Kirke, saa at den Sammenfiltrering, der nu finder Sted, kunde bringes til Ophør, denne Sammenfiltrering, der er lige uværdig og lige skadelig for begge Parter.

Naar man har hævdet, at det er uøndvendigt at nedsætte et kirkeligt Udvalg nu, og at et saadant ikke vil faa nævneværdig Betydning, vil jeg gerne understrege, at Stridsspørgsmaal, der, som de kirkepolitiske saa ofte har vist sig at være i Stand til, sætter Lidenskaberne i Bevægelse, bør løses netop i en Tid, der kirkepolitisk er forholdsvis rolig, thi des bedre Betingelser er der for, at en Løsning finder Sted, baade saa hurtigt og saa sagligt som muligt. Jeg ser ikke rettere end, at denne kirkepolitisk forholdsvis rolige Tid, vi har i Øjeblikket, netop er at anse som en Besøgelsestid til Løsning af Forholdet mellem Stat og Kirke. Jeg vilde anse det for saare kortsynet og skæbnesvangert, om man ikke gjorde i alt Fald et alvorligt Forsøg paa at udnytte denne Besøgelsestid og faa dette Spørgsmaal ordnet saaledes, at Kirken kan blive Herre i sit eget Hus, og at Statens Myndighedsomraade ogsaa paa dette Felt kunde indskrænkes betydeligt. Vi ønsker, at Statens Myndighed paa dette Omraade indskrænkes, ligesom den trænger til at indskrænkes paa mange andre Omraader. Endvidere vil jeg mene, at man fra Kirkens Side maatte ønske, at et saadant Udvalg ogsaa tog Sigte paa at lægge Forholdene saaledes til Rette, at der, dersom det Tidspunkt en Gang skulde indtræde, da den formelle Adskillelse mellem Stat og Kirke, den grundlovsmæssige Forbindelse ogsaa ophævedes, saa heller ikke ophævedes andet, saa at der ikke gik mere i Stykker, fordi der i Forvejen var truffet en Ordning, hvorved Kirkens Selvstændighed i Virkeligheden var gennemført, saa at det formelle Baands Bevarelse eller Ophævelse kom til at betyde mindre. Naar man har ytret Frygt for, at en saadan Opløsning af Forholdet mellem Stat og Kirke skulde betyde en Opløsning af Folkekirken selv, er dertil at sige, som allerede bemærket, at det maa være Kirkefol-

kets egen Sag at bestemme derom. Men jeg vil understrege, at det er min Opfattelse, at denne Frygt er meget overdreven. Jeg tror, at der indenfor den kirkelige Del af Befolkningen er en Villie til at holde Folkekirken sammen, ogsaa om Kirken løses fra Staten, en Villie, der nok skal vise sig stærkere, end man i Øjeblikket tænker, og som nok skal finde Veje til en gensidig Forstaaelse, en Løften i Flok, og til at vække den kirkelige Ansvarsfølelse, netop naar man fik en saadan Opgave at løse som den at lægge Grunden til Kirkens Liv under Selvstændighedens Vilkaar. Ogsaa ud fra denne Opfattelse er det mit Ønske, at dette Udvalg nedsættes, og at det virkelig maa løse den Opgave, der er tiltænkt her: at ordne Forholdet mellem Stat og Kirke, saa at der bliver saa lidt som muligt af det Forhold tilbage. Det er min Overbevisning, at det vil blive til Gavn og Fremme af baade den politiske og den aandelige Sundhed i vort Land.

Jeg vil gerne understrege, hvad der er sagt med Hensyn til Ønskeligheden af at faa en fri Folkekirke. Der kan jo tænkes mange forskellige Former for en saadan, men kunde der gennem Udvalgets Arbejde trækkes Grundlinier op for Opbygningen af en saadan fri Folkekirke, en Folkekirke, som styrede sig selv, selv om den formelle Forbindelse med Staten endnu var opretholdt, saa vil jeg mene, at det skulde snart vise sig, at det vilde betyde et saadan Fremskridt fra de herskende Forhold, at alene dermed var et saadant Udvalgs Arbejde tilstrækkeligt retfærdiggjort.

Naar der nu ogsaa fremsættes Forslag om at ændre Forhold i den bestaaende kirkelige Lovgivning, finder jeg det paa Baggrund af det foreliggende Lovforslag ret ubetimeligt. Naar netop dette Udvalg nedsættes med denne omfattende Opgave, finder jeg, at man bør lade den gældende kirkelige Lovgivning urørt og i Stedet for at ændre den paa visse enkelte Punkter tilstræbe en Helhedsordning af Forholdet. Derfor maa jeg anbefale at stemme for det foreliggende Lovforslag.

Blang: Det vil fra de tidligere Lejligheder, hvor vi har haft dette Lovforslag til Behandling her i Folketinget, være ærede Medlemmer klart, at jeg i denne Sag ikke vil være i Stand til at følge mit Parti. Jeg vil heller ikke være i Stand til at kunne dele de Anskuelse, der er gjort gældende af mit Partis Ordførere, det ærede Medlem i Lands-tinget, Fru Gautier Schmit, og det ærede Medlem i dette høje Ting, Hr. Vejen, og da Forhandlingen er udartet til en alminde-